

## A Csík Zenekar öröksége

A Táncház-mozgalmat már sokszor, sokan temették. Való igaz, az 1970-es évek indulása óta hullámszerűen a nemzet erre fogékony részének érdeklődése, de bizonyos szempontból megnyugodhatunk: az alapítók óta újabb és újabb generációk kerülnek a népművészet bővületébe és döntik el, hogy idejük jó részét, vagy akár egész életüket is annak művelésére áldozzák. Minden újabb generáció úgy kezdi, ahogy szokta minden fiatal: mulatozással és párkereséssel. Folytatják mulatozással és tanulással. Életük dereka felé közeledve újabb és újabb, mind komolyabb kihívások elé állnak, mulatnak és harcolnak, harcolnak és tanítanak. Elfáradnak, de újra és újra beállnak a csatába. A gyerekek pedig fogannak, születnek, nőnek, növekednek, és ők egyszer csak örömmel veszik észre, hogy mellettük állnak a színpadon. Jó esetben a hosszú, magas szintű, egyenletes teljesítményükért az elismerés is jön a közösség részéről, lassan-lassan mind többen ismerik meg művészetüket és szeretik meg - általuk is - saját, addig talán ismeretlen örökségüket. Hirtelen felismerik, hogy ők lettek az Öregek. Már gyakran fárasztja őket a színpad, de ha nincs, hiányzik. Gyakrabban járnak temetésekre, zenéjükkel kísérik hagyomány szerint utolsó útjára társukat, és tanítanak, tanítanak, újabb és újabb generációkat.

A Csík zenekar is ezt az utat járja lassan 21 éve, ráadásul a vidékről való indulás minden hátrányával. Szép dolog Kodály városából jönni, de ott prófétának lenni... Talán emlékszünk, hogy az még Názáretben is csak néhány évszázad után sikerült. A Csík pedig most már az egész országnak lobogtatja diadalmasan a magyar zene lobogóját, immár meghatározó szereplője népzenei és lassan könnyűzenei életének is. Rengeteg koncert, táncház és jó néhány sikeres zenei album tette elismertté, szeretetté nemcsak a zenekart, de a magyar népzene is – hazánkban és külföldön egyaránt. A merész nyitás a magyar (populáris) könnyűzene felé pedig a szélesebb ismertséget is meghozta. Munkájuk szakmai elismerését jelzi a Fonogram-díj, melyet 2007-ben érdemeltek ki világzene kategóriában az azóta aranylemezként számon tartott „Senki nem ért semmit” című albummal.

Ma már nincs nagyrendezvény a Csík zenekar nélkül, de ők szerényen menetelnek tovább az úton, melyen a Táncház-mozgalmat második generációjának fiataljaiként huszonevvel ezelőtt elindultak. Zenéjük alapja az érzelmesség. Ebben benne él Csík Janika bajusz alatti somolygása, Szabó Attila hegedűs-gitáros szólói, Majorosi Marianna olykor fájdalommal telt éneke, Makó Peti kisfiús rácsodálkozása a világra. A kíséret, a „segítség” pedig – Kunos Tomi, Barcza Zsolt,

Bartók Józsi – hol hajlékony, alkalmazkodó, mint a zsenge hajtás, hol pedig zord-kemény, mint a százados tölgy. „Tiszta szívvel” játsszák „Boldog-szomorú dalaikat”, nem átallják a „Kor falára” írni, hogy „Senki nem ért semmit”. Zenéjükből öröm sugárzik, azt a megnyugtató érzést kapjuk tőlük, hogy dacára a körülöttünk robogó, teljesen ki- és felfordult, összegabalyodott világnak, abban a két órában, míg őket hallgatjuk, minden a helyére kerül. Mi pedig velük nevetünk és sírunk, mert már az elején megoldották fülünkön keresztül szívünket, mozgásba lendítették végtagjainkat, torkunkba a jelen gombóca helyébe dallamot varázsoltak, melyben boldogan ismerünk magunkra, saját örömeinkre, bánatunkra. A legnagyobb természetességgel váltanak magyar népzeneből románba, alföldiből erdélyibe, hajnaliból bluesba, sanzonból lassú magyarosba. Koncertjeiken, táncházaikban rendszeresen feltűnnek a népzene még élő nagy öregjei, de Lovasi András, Ferenczi György, vagy Dresch Mihály is. Mellettük pedig lassan feltűnedeznek a fiatalok, akik majdan, mikor ők elfáradtak, élük tovább azt a letűnt világot, mely Erdélyi János, Vikár Béla vagy Kodály Zoltán óta annyi generációt állított újra és újra szolgálatába: a magyar népzene örök világát és világosságát.

Kedves Csík zenekar!

Kívánom, saját érdekünkben, hogy a legutóbbi lemez címadó dala – „Ez a vonat, ha elindult, hadd menjen, / Én utánam senki ne keseregjen. / Ha valaki énutánam kesereg, / A Jóisten két kezével áldja meg!” – kísérjen saját utatokon is. A következő generációknak pedig kívánom, hogy az a magyar örökség, melyet most ti hordoztok mindannyiunk örömére, soha ne merüljön feledésbe, és ugyanolyan sokszor dobogtassa meg szívüket, mint ahányszor ez nektek sikerült, igazi közösséggé, nemzetté téve mindannyiunkat, kik titeket hallgatunk.

*Kelemen László*